

Praktiske oplysninger

Du er gæst på lodsejerens private ejendom, og sporet er åbnet for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

Barnevogne er kun tilrådelige på dele af strækningen, stykket langs Mogenstrup bæk er ikke egnet til hjul. Hunde skal føres i snor. Der kan forekomme løsgående kreaturer flere steder.



For mere information

Se Mogenstrups hjemmeside www.mogenstrup.dk og www.friluftsguiden.dk

NORDEA
FONDEN



Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

SPOR er støttet af Nordeafonden og Miljøministeriet. I samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening, Landdistrikternes Fællesråd og Danmarks Jægerforbund.



Friluftsrådet

SPOR Mogenstrup, Karup Å

Dyrelivet på sporet

Havørred

I Karup Å er vi stolte over, at der findes en af de flotteste og største havørreder i verden. Den største ørred, der hidtil er set i Karup Å, vejede over 16 kg. Jeppe Aakjær skrev ellers så flot i sangen: "Der dukker af disen en fædrene jord" at: "Laksen går op mod den strøm", hvilket siden hen har vist sig at være havørreden. Laksen hører ikke hjemme i Karup Å, men det sker at en enkelt laks forvilder sig ind i åen.

Ål

Ålen findes stadig i Karup Å, men det er mere en sjældenhed. Den er en truet dyreart og har flere steder fredningstider, dog endnu ikke her i åen.

Odderen

Da Karup Å flere steder er uforstyrret og utilgængelig, er der gode levevilkår for den sjældne og sky odder. Den kræver et varieret landskab og meget plads. Karup Å er et af de steder i Danmark, hvor der lever en fast bestand af oddere.

Naturen er åben

SPOR åbner naturen. I samarbejde med danske landmænd, lodsejere og frivillige kræfter byder SPOR velkommen til oplevelser i det åbne landskab. SPOR er trampestier på landbrugsjord i hele Danmark, og du er velkommen til at være med.

Skrevet af Øster sogns beboerforening

For mere information om SPOR generelt kontakt SPOR, Axeltorv 3, 1609 København V eller ring 33 39 40 90 www.spor.dk

SPOR1108  Svanemærket tryksag, 5041-0309

Region
Midtjylland



Velkommen på sporet

Velkommen til Sporet ved Mogenstrup, Karup Å som blev etableret i 2010, og udvidet med et skolespor i 2014 med hjælp fra 6. og 7. klasse på den nu lukkede Hjelm Hede Friskole.

0 — Folderkasse og start

Sporene er på henholdsvis ca. 6 km og 3,3 km. Der er parkeringsmuligheder ved Mogenstrup Fælleshus og Aktivitetsområdet i Mogenstrup, Ole Jensens Vej 2, 7800 Skive. Turen kan startes herfra og planlægges på flere måder. Følg pilene på pælene ved petanquebanen og beachvolleybanen eller ved folderkassen på Tingvej op mod kirken. Via lystfiskerbroen ved Karup Å (lille bro) kan man bl.a. gå over gangtræet til Åkær. God tur!

1 — Aktivitetsområde

Aktivitetsområdet er offentligt åbent og består af sportsplads med håndbold- og fodboldmål. Der kan bl.a. cykles, spilles beachvolley og tennis (Denne skal dog lejes). For de mindre børn er der klatrestativ, sandkasser og gynger. I bålhytten kan der laves bålmad, spises madpakker og overnattes. Der er adgang til vand og toilet i idrætsforeningens klublokale. Se tavlen ved bålhytten/shelteret med info og kontaktoplysninger.

2 — Karup Å

Her ved engene langs åen findes mange spændende og sjældne fugle. Åen fungerer som en trækrute for fuglene, der bruger den som en slags vejviser. På engene kan man se engpibe, isfugl, gøg, trane, sanglærke, horsegøg, mudderklire og engsnarre. Sommeren igennem – ikke mindst i forsommeren – er engene et sandt blomsterflor, hvor man bl.a. kan finde engkabelaje, majgøgeurt, trævlekrone, engkarse, engnellikerod, vandrunkel og visse steder eksemplarer af den flotte kattehal og engblomme.

3 — "Æ linde" – det gamle åleje

Ifølge et gammelt sagn, druknede tre førstefødte drenge fra området i gårde i åen. Drengene var på å-sejls, hvor de var hoppet ud af båden og landet i sugesand, som de druknede i. Sugensand opstår når sandet bliver så vandmættet, at det mister sin bæreevne. Dette kan f.eks. ske i åens sving, hvor der dannes indsøer. Den ældre generation har lært, at de ikke må gå ind mellem rørskærene, da jorden er sumpet.

4 — Jeppe Åkjær stenen

Hvis man kigger over åen mod øst, kan man se Jeppe Aakjær barndomshjem, Åkjærvej 16. Her er han opvokset, og han har brugt mange timer ved Karup Å. I hans tekster kan man ofte finde beskrivelser af natur- og dyrelivet ved åen. Til minde om hans forældres død i 1908, satte han en mindesten, som står ved ejendommen Åkærvej 19.



5 — Andelsmejeriet 1888-1970

Mod sydøst ligger Trevad Bro, som blev opført i 1880'erne. Broen blev bindeled mellem sognene Vridsted og Trandum. Trevad Mejeri var dengang egnens stolthed og Trevad var et knudepunkt med bl.a. mejeri, smedje og flere gårde.

6 — Trandum kirke

Den gamle middelalderkirke i Trandum blev revet ned i 1554, og sognet blev lagt til Sevel sogn. Det var herremanden Iver Juel, der ikke ønskede at vedligeholde de to kirker, som ellers havde været samlingspunkt for bønderne. Bønderne forsøgte flere gange at få sagen genoptaget uden held. De måtte derfor gå den lange vej over heden for at komme til gudstjeneste i Sevel kirke. I sommeren 1891 vendte heldet, og den første grundsten til kirken blev lagt. Trandum kirke blev indviet den 13. december 1891, og kan ses her fra sporet.

7 — Sværdet og Oldtidsvejen

Den 3. september 2009 var der tre lodsejere på fiskeri ved Trevad ved Karup Å. Med ét fik de et gammelt velbevaret sværd i garnet, der målte 130 cm. Man mener, at det er et landsknægtsværd fra middelalderen. Det er udstillet på Holstebro Museum. Ned mod Karup Å en gammel hulvej, der er en del af Oldtidsvejen, der følger isens hovedopholdsline fra sidste istid. Oprindeligt har der ligget mere end 1800 gravhøje langs Oldtidsvejen over en strækning på ca. 110 km fra Bovbjerg på vestkysten til Viborg. Ca. 560 af disse høje er bevaret og fredet.

Kortsignaturer

	SKOV		STI
	BEBYGGELSE		GUL RUTE
	BYGNINGER		RØD RUTE
	SØ/HAV		HENVISNING/INFORMATION
	VANDLØB		FOLDERKASSE/START
	LEVENDE HEGN		PARKERING
	VEJ/MARKVEJ		



Se efter den gule folderkasse, her starter sporet.



Ruten er på sporet afmærket med gule og røde trekanter på pæle.

8 — Gravhøje og Oldtidsvejen

Gravhøjene langs ådalen nord for Trandum Kirke indgår også som en del af Oldtidsvejen. De bevarede høje har aldrig været udgravet, så man ved ikke, hvor gamle de er. Sandsynligvis er de opført i den del af bondestenalderen, der kaldes enkeltgravstid (2800-2400 år f.Kr.). Der er gjort fund tilbage til (1000-500 år f.Kr.). Nord for gravhøjene er desuden fundet rester af en boplads, hvilket vidner om, at egnen her har været beboet i meget lang tid.

9 — Fra sumpet eng til drænet landbrugsjord

For at dyrke jorden har man været nødt til at dræne moser og kær. Mogenstrup bæk er en gravet dræningskanal med vand fra Rønnes Mose via Rønnes Bæk. I Rønnes Mose boede der indtil 2019 en eneboer Ingolf, også kaldet Guf. Han levede primitivt og drak af vandet i Rønnes bæk, der er rent og af fin kvalitet. Længere henne ad sporet passerer en kodrift – en tunnel, der skulle sikre, at landmændenes køer stadig kunne komme på græs ude i mosen efter åbningen af Herningvejen, Rute 34, i 1963.

Stednavne og høje i Trandum og omegn viser, at der her lå en tættere oldtidsbebyggelse. Navnet røber, at man på et tidspunkt har fundet en høvdingegård, et "Heim", efter norsk Trondheim, (oprindeligt Trandheimmar). Endelsen er senere blevet afsløbet til et "um". Mogenstrup har sit navn efter en mand ved navn Mogens og hans torp, som betyder en udflytterlandsby – en landsby eller bebyggelse, der er flyttet væk fra en ældre landsby.